

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 18CoCsp/35/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8122202733
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 02. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daniela Babinová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2023:8122202733.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Daniely Babinovej a členov senátu JUDr. Viery Kandrikovej a JUDr. Michala Boroňa v spore žalobkyne: I. N., nar. XX.XX.XXXX, bytom P. O. X, XXX XX A., zastúpenej JUDr. Martinou Barnovou, advokátkou, so sídlom Zámocká 529/34, 091 01 Stropkov, proti žalovanému: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, právne zastúpenej JUDr. Katarínou Hegedúšovou, advokátkou, so sídlom Majerníkova 3/A, 841 05 Bratislava, o určenie, že úver je bezúročný, bez poplatkov, o vydanie bezdôvodného obohatenia a o určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 24Csp/41/2022-147 zo dňa 20.06.2022, takto

rozhodol:

I. Potvrdzuje rozsudok.

II. Priznáva žalobkyni nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalovanému v rozsahu 100 % , o výške ktorej bude rozhodnuté samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že:

„I. U r č u j e sa, že úver poskytnutý na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 19.3.2015 je bezúročný a bez poplatkov.

II. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobkyni 636,88 eur, spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 636,88 eur od 27.3.2022 do zaplatenia, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

III. U r č u j e sa, že zmluvná podmienka uvedená v zmluve o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 19.3.2015 v bode 2 v znení: „Odplata pri poskytnutí peňažných prostriedkov je vo výške 280 eur (ďalej len „odplata“), čo predstavuje ročnú percentuálnu mieru nákladov RPMN vo výške 28%, ktorá sa vypočítala v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch podľa vzorca uvedeného vo všeobecných podmienkach poskytnutia spotrebiteľského úveru a ktorú spotrebiteľ berie na vedomie“, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

IV. U r č u j e sa, že zmluvná podmienka uvedená v zmluve o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 19.3.2015 v časti 3 v znení: „Dolupodpísaný spotrebiteľ vyhlasuje, že súhlasí s obsahom tejto zmluvy o spotrebiteľskom úvere, bol oboznámený so všeobecnými podmienkami poskytnutia spotrebiteľského úveru, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou tejto zmluvy o spotrebiteľskom úvere, nemá k nim žiadne výhrady a zaväzuje sa ich dodržiavať“, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

V. U r č u j e sa, že zmluvná podmienka uvedená v zmluve o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 19.3.2015 v časti 3 v znení: „Zmluvné strany sa dohodli na tom, že ak spotrebiteľ neuhradí celkovú čiastku úveru v lehote dohodnutej v zmluve o spotrebiteľskom úvere, spotrebiteľ sa zaväzuje veriteľovi zaplatiť zmluvnú pokutu vo výške 33 eur. Spotrebiteľ sa zaväzuje uhradiť veriteľovi za každú zaslanú upomienku čiastku 30 eur, a to do 5 dní od doručenia písomnej výzvy na úhradu“, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

VI. S ú d u r č u j e, že zmluvná podmienka uvedená vo všeobecných podmienkach poskytnutia spotrebiteľského úveru bod 11 k zmluve o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 19.3.2015 v znení: „Účastníci sa dohodli, že spotrebiteľ dáva výslovný súhlas na to, aby mu veriteľ zasielal akékoľvek upomienky, sms správy na mobilné telefóny a e-mail uvedené v žiadosti o spotrebiteľský úver v hlavičke zmluvy dodatočne oznámené klientom, alebo zistené veriteľom ako aj na užívateľské konto klienta vytvorené na webovskej stránke veriteľa www.pohotovost.sk upozornenie na termín splátky a iné skutočnosti. Spotrebiteľ súhlasí s tým, aby veriteľ mu posielal oznámenia aj pomocou automatizovaných prostriedkov elektronickej komunikácie bez účasti človeka“, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

VII. P r i z n á v a žalobkyni voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku.“

2. V odôvodnení svojho rozhodnutia súd prvej inštancie okrem iného uviedol, že medzi žalovaným ako veriteľom a žalobkyňou ako dlžníčkou bola uzatvorená zmluva o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej veriteľ poskytol dlžníčke sumu 1.000 eur, ktorú sa žalobkyňa zaviazala vrátiť do 12 mesiacov od uzatvorenia zmluvy v celkovej sume 1.872 eur. V zmluve je uvedená výška RPMN nesprávne, keďže správny údaj je 87,2%, z uvedeného dôvodu sa poskytnutý úver považuje za bezúročný a bez poplatkov, žalovaná je preto povinná vrátiť žalobcovi len sumu istiny vo výške 1.000 eur. Žalobkyňa titulom poskytnutého úveru zaplatila žalobcovi sumu 1.636,88 eura, sumu 636,88 eura je žalovaný povinný žalobkyni vrátiť, nakoľko sa prijatím tohto plnenia na úkor žalobkyne bezdôvodne obohatil. Vo vzťahu k námietke premlčania uviedol, že v predmetnom právnom vzťahu účastníkov tohto konania potrebné aplikovať 10 ročnú objektívnu premlčaciu lehotu v zmysle ustanovenia § 107 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka. Nárok žalobkyne na vrátenie bezdôvodného obohatenia nie je premlčaný, keďže žalovaná čerpala finančné prostriedky od 19.03.2015, žaloba bola podaná už dňa 17.3.2022. Konštatoval, že zmluvná podmienka v bode 2 v znení: „Odplata pri poskytnutí peňažných prostriedkov je vo výške 280 eur (ďalej len „odplata“), čo predstavuje ročnú percentuálnu mieru nákladov RPMN vo výške 28%, ktorá sa vypočítala v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch podľa vzorca uvedeného vo všeobecných podmienkach poskytnutia spotrebiteľského úveru a ktorú spotrebiteľ berie na vedomie, “je neprijateľná, keďže toto ustanovenie je nejasné, nesprávne a klamlivé z dôvodu, že žalovaný neposkytol žalobkyni reálne protiplnenie za odplatu vo výške 280 eur. Zmluvná podmienka v znení: „Dolupodpísaný spotrebiteľ vyhlasuje, že súhlasí s obsahom tejto zmluvy o spotrebiteľskom úvere, bol oboznámený so všeobecnými podmienkami poskytnutia spotrebiteľského úveru, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou tejto zmluvy o spotrebiteľskom úvere, nemá k nim žiadne výhrady a zaväzuje sa ich dodržiavať“ neprijateľne prenáša dôkazné bremeno na dlžníka v otázke oboznámenia sa s úverovými podmienkami, teda v rozpore s požiadavkou dobrej viery zakladá hrubý nepomer v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa a spotrebiteľovi sa na základe toho nedostáva reálne protiplnenie. Zmluvná podmienka v znení: „Zmluvné strany sa dohodli na tom, že ak spotrebiteľ neuhradí celkovú čiastku úveru v lehote dohodnutej v zmluve o spotrebiteľskom úvere, spotrebiteľ sa zaväzuje veriteľovi zaplatiť zmluvnú pokutu vo výške 33 eur. Spotrebiteľ sa zaväzuje uhradiť veriteľovi za každú zaslanú upomienku čiastku 30 eur, a to do 5 dní od doručenia písomnej výzvy na úhradu.“ je neprijateľná, keďže je neprijateľné, aby dlžník znášal akékoľvek výdavky žalovaného, ktoré mu môžu vzniknúť v súvislosti s vymáhaním pohľadávky a ktoré si veriteľ sám určil vopred, pričom výška poplatkov nie je žiadnym spôsobom zdôvodnená. A napokon konštatoval, že zmluvná podmienka v bode 11 zmluvy v znení: „Účastníci sa dohodli, že spotrebiteľ dáva výslovný súhlas na to, aby mu veriteľ zasielal akékoľvek upomienky, sms správy na mobilné telefóny a e-mail uvedené v žiadosti o spotrebiteľský úver v hlavičke zmluvy dodatočne oznámené klientom, alebo zistené veriteľom ako aj na užívateľské konto klienta vytvorené na webovskej stránke veriteľa www.pohotovost.sk upozornenie na termín splátky a iné skutočnosti. Spotrebiteľ súhlasí s tým, aby veriteľ mu posielal oznámenia aj pomocou automatizovaných prostriedkov elektronickej komunikácie bez účasti človeka.“ je neprijateľná, keďže je nevyvážená a umožňuje nepredvídateľné konanie zo strany veriteľa spojené s neistým postavením dlžníka v danom zmluvnom vzťahu. Je v rozpore s

požiadavkou dobrých mravov, aby veriteľ formou štandardnej zmluvnej klauzuly prezumoval súhlas dlžníka s nahrávaním telefonických hovorov, zasielaním správ, informácií a inej obchodnej komunikácie.

3. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol v zmysle ustanovenia § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) tak, že plne úspešnej žalobkyňi priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

4. Proti tomuto rozsudku v celom rozsahu podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný z dôvodov uvedených § 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP. Namietal, že predmetná zmluva o spotrebiteľskom úvere zo dňa 19.03.2015 nemôže byť posúdená ako bezúročná a bez poplatkov vzhľadom k tomu, že spĺňa všetky zákonom stanovené obligatórne náležitosti. Na prednej strane tejto zmluvy je jasne určené rozlíšenie splátky istiny, úrokov a poplatkov (1.000 eur + 280 eur + 592 eur = jedna splátka vo výške 1.872 eur). Pokiaľ po podpise zmluvy o spotrebiteľskom úvere žalobkyňa nadobudla pocit, že podpísala nevýhodnú zmluvu alebo že odplata, úrok či ročná percentuálna miera nákladov je vysoká, mala právo odstúpiť od zmluvy bez uvedenia dôvodu do 14 kalendárnych dní odo dňa uzavretia zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Uvedené právo žalobkyňa nevyužila, z čoho jednoznačne vyplýva, že súhlasila s obsahom zmluvy o spotrebiteľskom úvere a so všetkými podmienkami poskytnutia spotrebiteľského úveru. K čiastočnej neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere žalovaný tvrdil, že v prípade osoby žalobcu má za to, že sa jedná o osobu, ktorá má rozumové schopnosti na úrovni primerane spôsobilaj osoby schopnej vnímať a posúdiť zmysel a účel konania ako i jazykové vyjadrenia právnych úkonov obsiahnutých v listinách, ktoré podpísala (obdobne o tom hovorí i čl. 11 ods. 2 CSP). Čo sa týka poplatku za poskytnutie úveru, ten nepovažoval žalovaný za neprimerane vysoký vzhľadom na skutočnosť, že žalovaný je nebankovým subjektom, ktorého riziko podnikania, ako aj podnikateľské náklady sú rozdielne - vyššie oproti bankám. Pokiaľ ide o samotnú výšku príslušného poplatku, tento v čase uzatvorenia zmluvy žalobkyne vyhovovala, keďže nič voči jeho výške nenamietala. Dohodnutá výška nie je neprimeraná a nie je ani v rozpore so zásadami poctivého obchodného styku, resp. dobrými mravmi, a to aj vzhľadom na skutočnosť, že žalovaný poskytuje úvery z vlastných zdrojov, nevyžaduje zabezpečenie pri poskytnutí úveru. Zmluvné dojednanie, ktoré podliehalo prieskumu v tomto konaní, je celkom jednoznačne cenovým dojednaním a vzhľadom na ust. § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka ako aj článku 4 odsek 2 Smernice Rady 93/13/EHS je vylúčené, aby súd preskúmaval primeranosť tohto dojednania. Žalovaný je toho názoru, že zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere nenastala ani jedna z foriem bezdôvodného obohatenia, ktorú stanovuje zákon. Žalobca plnil na základe platne uzavretej zmluvy o úvere, ktorá nebola nikdy právoplatne vyhlásená za neplatnú, rovnako tak právny dôvod na plnenie z tejto zmluvy o úvere nikdy neodpadol (nedošlo k odstúpeniu od zmluvy, zrušeniu zmluvy a pod.) a majetkový prospech získal žalovaný z poctivých zdrojov. Na preukázanie úmyslu konajúcej osoby získať bezdôvodné obohatenie podľa žalovaného nestačia všeobecné tvrdenia o zaužívanej praxi žalovaného pri uzatváraní zmlúv o úvere, ale bolo by nutné, v každom jednotlivom prípade s poukazom na okolnosti uzatvorenia úverovej zmluvy preukázať, že žalovaný v čase uzatvorenia zmluvy a prijatia plnenia na základe tejto zmluvy skutočne vedel alebo aspoň bol uzrozumený s tým, že sa bezdôvodne obohacuje. Zároveň poukázal na fakt, že nároky titulu z bezdôvodného obohatenia nie sú spotrebiteľským vzťahom a z toho dôvodu je prístup zohľadňujúci záujem slabšej strany nežiadúci, ale potrebné je zachovávať rovnosť strán. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok v celom rozsahu zrušil a vec vrátil súdu na ďalšie konanie na nové rozhodnutie. Zároveň žiadal úhradu trov konania, ktorý mu vznikli, vrátane trov odvolacieho konania.

5. Vo vyjadrení k odvolaniu žalobkyňa uviedla, že súd prvej inštancie správne posúdil skutkový stav, prihliadol na osobitný spotrebiteľský charakter sporu a na tento skutkový stav použil správne právne normy a tieto aj správne aplikoval. Zmluva obsahuje potvrdenie o spôsobe poskytnutia úveru, kde je vyznačené, že úver bol poskytnutý formou zmenky, avšak mne bol úver poskytnutý v hotovosti. Zmluva zároveň obsahuje nesprávne uvedenie ročnej percentuálnej miery nákladov v neprospech spotrebiteľa. K námietke žalovaného, že v danej veci nie je možné aplikovať 10 - ročnú objektívnu premlčaciu dobu, opätovne poukázala na vývoj judikatúry vydanéj Ústavným súdom SR a Najvyšším súdom SR, predovšetkým v súvislosti s vydaním rozsudku Súdneho dvora EÚ, vo veci C-485/19, z 22.04.2021 a v spojených veciach C-698/18 a C-699/18, z 09.07.2020, ktoré vyústili už do ustálenej súdnej praxe. K neprijateľnosti zmluvnej podmienky, uvedenej v bode 2. Zmluvy o spotrebiteľskom úvere, poukázala na rozsudok Okresného súdu Prešov, sp. zn. 11Csp/102/2020, zo dňa 21.05.2021, ktorý určil túto zmluvnú podmienku voči žalovanému za neprijateľnú. Tento rozsudok bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 8CoCsp/30/2021, zo dňa 28.02.2022.

6. Vo vyjadrení k vyjadreniu žalobkyne uviedol, že sa dostatočne vyjadril ku všetkým relevantným skutočnostiam prostredníctvom svojich doterajších podaní a podaného odvolania, na ktorých trvá v celom rozsahu. Žalovaný považoval obsah svojho odvolania za dostačujúci.

7. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli a webovej stránke odvolacieho súdu a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

8. Odvolacia argumentácia žalovaného, vychádzajúc z jej obsahu a zdôraznenia údajných pochybení súdu prvej inštancie bola konštruovaná na tvrdení o nesprávnom zistení skutkového stavu a nesprávnom právnom posúdení vecí. Odvolací súd posúdil relevantnosť takto vymedzených tvrdení, prihliadajúc na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky II. ÚS 78/05).

9. Žalovaný tvrdí, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie spočíva na nesprávnom právnom posúdení vecí. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny náležitý právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

10. Podľa názoru odvolacieho súdu súd prvej inštancie na zistený skutkový stav použil správny právny predpis, ktorý aj tento správne interpretoval, pričom zo skutkových záverov vyvodil správne právne závery. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením uvedeným súdom prvej inštancie a na doplnenie správnosti napadnutého rozhodnutia uvádza nasledovné.

11. Z vykonaného dokazovania súdu prvej inštancie vyplýva, že dňa 19.03.2015 žalobkyňa a žalovaný na formulárovom tlačive Zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavreli zmluvu o spotrebiteľskom úvere (ďalej len „Zmluva“), na základe ktorej sa žalovaný ako veriteľ zaviazal na žiadosť žalobkyne ako spotrebiteľa bez zbytočného odkladu po podpise tejto Zmluvy poskytnúť mu bezúčelový spotrebiteľský úver v sume 1.000 eur a spotrebiteľ sa zaviazal poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť odplatu pri poskytnutí finančných prostriedkov a úrok spojený so spotrebiteľským úverom, čo v prípade riadneho splácania úveru v dohodnutom termíne predstavuje sumu 872 eura, t.j. zaplatiť celkovú čiastku 1.872 eur. Odplata bola stanovená vo výške 280 eur, čo predstavuje RPMN vo výške 28 %. Úrok bol stanovený vo výške 59,20 %, teda 592 eur.

12. Nebolo sporné, že predmetná Zmluva uzatvorená medzi žalobkyňou a žalovaným je štandardnou formulárovou spotrebiteľskou zmluvou, nakoľko žalovaný vystupoval v postavení dodávateľa, pretože pri uzatváraní spotrebiteľskej zmluvy konal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti a žalobkyňa je spotrebiteľom, keďže pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. Z uvedeného je zrejmé, že na predmetnú zmluvu je nutné aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách. Zmluva zároveň predstavuje zmluvu o spotrebiteľskom úvere v zmysle zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov.

13. Žalovaný ako osoba podnikajúca na finančnom trhu má odbornú prevahu nad spotrebiteľom, ktorému poskytuje svoje služby, a preto možno od neho očakávať, že vo vzťahu k nemu sa bude správať poctivo. V predmete činnosti má okrem iného i poskytovanie úverov, teda jeho povinnosťou bolo poznať a dodržiavať právne predpisy vzťahujúce sa na poskytovanie úverov, obzvlášť pokiaľ ide uvádzanie obligatórnych náležitostí podľa § 9 ods. 2 ZoSÚ v zmluve o spotrebiteľskom úvere. V čase uzatvorenia Zmluvy (19.03.2015) ZoSÚ v ustanovení § 9 upravoval obligatórne náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere. S neuvedením niektorých spája sankciu v podobe bezúročnosti a bezpoplatkovosti úver.

14. Pokiaľ ide o údaj o RPMN, ktorý je v zmysle ZoSÚ obligatórnou náležitosťou zmluvy, odvolací súd konštatuje, že zmyslom zákonnej úpravy o spotrebiteľských úveroch je ochrana záujmov spotrebiteľa. Jednou z podstatných náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle § 9 ods. 2 písm. j) ZoSÚ o spotrebiteľských úveroch, je ročná percentuálna miera nákladov (RPMN), absencia ktorej náležitosti má za následok, že tento úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. RPMN predstavuje údaj dôležitý pre vyjadrenie celkových nákladov na úver a spotrebiteľom pomáha tento údaj spoznať, aké všetky náklady budú spojené so spotrebiteľským úverom. Tým, že celkové náklady sú vyjadrené v percentuálnych bodoch, zjednodušuje sa tým spotrebiteľovi porovnanie obdobných produktov na finančnom trhu a tak aj výber úveru, pre toho - konkrétneho spotrebiteľa najvýhodnejšieho.

15. Odvolací súd sa stotožňuje so záverom, že zmluva o úvere neobsahuje správnu výšku RPMN, táto je v nej uvedená vo výške 28 %, avšak pri zohľadnení všetkých nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom, ktoré sú v zmluve dohodnuté vo výške 872 eur, je skutočná výška RPMN 87,20 %. Táto výška RPMN je uvedená nesprávne v neprospech spotrebiteľa, nakoľko bola uvedená v značne nižšej hodnote, čo v konečnom dôsledku mohlo ovplyvniť rozhodnutie spotrebiteľa uzavrieť zmluvu. Žalobkyňa pri uzatváraní zmluvy nepoznala skutočnú výšku RPMN, t.j. 87,20 %, ale poznala nesprávnu výšku RPMN 28 %. Vzhľadom na túto nesprávnosť sa považuje úver za bezúročný a bezpoplatkový.

16. Odvolací súd dodáva, že pokiaľ žalovaný namietal nesprávny záver súdu prvej inštancie o absencii obligatórnej náležitosti výšky, počtu a termínu splátok istiny, úrokov a poplatkov, tak tento záver nebol zo strany súdu prvej inštancie produkovaný a tato podstatná náležitosť nebola preskúmaná v rámci Zmluvy. Z uvedeného dôvodu považoval túto odvoláciu námietku za nedôvodnú.

17. Keďže úver je bezúročný a bez poplatkov, žalobkyni na základe zmluvy vznikla povinnosť vrátiť iba sumu zodpovedajúcu poskytnutému úveru, t.j. 1.000 eur. Žalobkyňa však žalovanému uhradila 1.638,88 eura. Na strane žalovaného tak prijatím plnenia (plnenie bez právneho dôvodu) vo výške presahujúcej 1.000 eur došlo k vzniku bezdôvodného obohatenia vo výške 638,88 eura, ktoré je povinný vydať žalobkyni. (§ 451 Občianskeho zákonníka).

18. Ďalšou rozhodujúcou právnou otázkou bolo posúdenie premlčania žalobkyňou uplatneného nároku, a to v objektívnej premlčacej dobe.

19. Vo vzťahu k objektívnej premlčacej dobe odvolací súd poukazuje na to, že predmetom tohto konania je spotrebiteľský nárok, ktorý je harmonizovaný právom Európskej únie. Rozsudky Súdneho dvora EÚ majú prednosť pred vnútroštátnymi prameňmi práva a v rozsahu v ktorom vnútroštátne právo im odporuje, má súd povinnosť zdržať sa aplikácie konfliktného vnútroštátneho práva. V zmysle judikatúry Súdneho dvora EÚ, ako aj judikatúry Najvyššieho súdu SR, je dôvodná aplikácia desaťročnej objektívnej premlčacia lehoty, v rámci ktorej môže spotrebiteľ podať žalobu o vrátenie peňažných súm neoprávnene zaplatených predajcovi alebo dodávateľovi na základe nekalej podmienky obsiahnutej v zmluve o úver.

20. Podľa rozsudku Súdneho dvora EÚ sp. zn. C-485/19 zo dňa 22.04.2021, zásada efektivity sa má vykladať v tom zmysle, že bráni vnútroštátnej právnej úprave, ktorá stanovuje, že na žalobu podanú spotrebiteľom o vrátenie súm neoprávnene zaplatených v rámci plnenia zmluvy o úvere na základe nekalých podmienok v zmysle smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách alebo na základe podmienok, ktoré sú v rozpore s požiadavkami smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS, sa vzťahuje trojročná premlčacia lehota, ktorá začína plynúť odo dňa, keď došlo k bezdôvodnému obohateniu.

21. Odvolací súd taktiež poukazuje na rozsudok Súdneho dvora EÚ v spojených veciach C-80/21 až C-82/21 zo dňa 08.09.2022, ktorý rozhodol, že Smernica 93/13, v spojení so zásadou efektivity, sa má vykladať v tom zmysle, že bráni vnútroštátnej judikatúre, ktorá stanovuje, že desaťročná premlčacia lehota, v rámci ktorej môže spotrebiteľ podať žalobu o vrátenie peňažných súm neoprávnene zaplatených predajcovi alebo dodávateľovi na základe nekalej podmienky obsiahnutej v zmluve o úvere, začína plynúť odo dňa jednotlivých plnení zo strany spotrebiteľa, aj keď spotrebiteľ k tomuto dňu sám nemohol posúdiť nekalú povahu zmluvnej podmienky alebo o nekalej povahe tejto podmienky nevedel, a to bez ohľadu na skutočnosť, že táto zmluva stanovila lehotu splatnosti, v tomto prípade tridsať rokov, ktorá je oveľa dlhšia ako zákonná desaťročná premlčacia lehota.

22. Poukazujúc aj na spojené veci Súdneho dvora (prvá komora) C 776/19 až C 782/19 treba zhrnúť, že pre naplnenie zmyslu a účelu čl. 6 ods. 1, čl. 7 ods. 1 Smernice Rady 93/13 EHS v zásade bez ďalšieho vzhľadom na odbornú profesionálnu zdatnosť v činnosti poskytovania pôžičiek sa úmysel žalovaného dodávateľa prezumuje a dôkazné bremeno ju zaťažuje v otázke preukázania okolnosti neúmyselného konania.

23. Žalovaný ako osoba podnikajúca na finančnom trhu má odbornú prevahu nad spotrebiteľom, ktorému poskytuje svoje služby, a preto možno od neho očakávať, že vo vzťahu k nemu sa bude správať poctivo. V predmete činnosti má okrem iného i poskytovanie úverov, teda jeho povinnosťou bolo poznať a dodržiavať právne predpisy vzťahujúce sa na poskytovanie úverov, obzvlášť pokiaľ ide uvádzanie obligatórnych náležitostí podľa ZoSÚ účinného v čase uzatvorenia zmluvy, respektíve požadovanie odplaty za poskytnutie úveru v súlade s dobrými mravmi. Zákon pritom žalovanému ako obchodníkovi ukladá, čo má zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovať, aby transparentne informovala spotrebiteľa, k čomu sa spotrebiteľ zaväzuje. Obchodník vie, čo mu zákon ukladá. Vie, že zmluva musí obsahovať správnu uvedenú výška RPMN, ale do zmluvy o spotrebiteľskom úvere predpísanú náležitosť správne a úplne nedá. V zmysle § 2 ods. 1 zákona č. 1/1993 Zb. o Zbierke zákonov platnom a účinnom do 31.12.2015, o všetkom, čo bolo v Zbierke zákonov uverejnené, platí domnienka, že dňom uverejnenia sa stalo známym každému, koho sa to týka; domnienka o znalosti vyhlásených všeobecne záväzných právnych predpisov je nevyvrátiteľná (od 01.01.2016 túto problematiku upravuje § 15 zákona č. 400/2015 Z.z. o tvorbe právnych predpisov a o Zbierke zákonov Slovenskej republiky).

24. Úmysel obchodníka získať na úkor spotrebiteľa bezdôvodné obohatenie je daný tým, že úverovú zmluvu uzatvára s cieľom získať odplatu vo forme úrokov, prípadne poplatkov. Zákon pritom obchodníkovi ukladá, čo má zmluva obsahovať, aby transparentne informovala spotrebiteľa, k čomu sa spotrebiteľ zaväzuje. Ako profesionál tak robí preto, že to tak chce urobiť, aj keď vie, že nekoná v súlade so zákonom. Podstata aplikácie 10-ročnej premlčacej doby však spočíva v prvom rade v tom, že v dobe prijatia nezákonnej platby dodávateľ prijal platbu, o ktorej vedel, že ju získava na úkor spotrebiteľa ako bezdôvodné obohatenie, a to aj v prípade, ak by sa pripustilo, že v dobe uzatvorenia zmluvy ešte tento úmysel nemusel mať, čo je ale najmenej pravdepodobná možnosť. V každom prípade však prijatím platby tvoriacej bezdôvodné obohatenie sa úmysel žalovaného ako dodávateľa získať bezdôvodné obohatenie prejavil a naplnil jeho konaním, keď prijal a ponechal si platbu, ktorá mu bola vyplatená bez právneho dôvodu. U obchodníka platí nevyvrátiteľná domnienka, že pozná zákon a ako profesionál zákon poznať musí, lebo je to jeden z jeho pracovných nástrojov a na rozdiel od spotrebiteľa aj vie, ako má s právom naložiť a teda či sa vedome a úmyselne rozhodne, že sa bude na úkor spotrebiteľa nezákonne prijímaním nedôvodných platieb obohacovať alebo nie.

25. Zmluva bola uzatvorená dňa 19.03.2015. Žalobkyňa si uplatnila právo žalobou na súde dňa 01.10.2020. Z uvedeného vyplýva, že desaťročná premlčacia doba neuplynula ani od uzavretia samotnej Zmluvy. Správne preto dospel súd prvej inštancie k záveru, že nedošlo k premlčaniu žalobkyňou uplatnených nárokov v objektívnej premlčacej dobe.

26. Vo vzťahu k odvolacej námietke žalovaného o primeranosti výšky poplatku za poskytnutie úveru odvolací súd uvádza, že tento poplatok nebol zo strany súdu prvej inštancie preskúmaný a nebola konštatovaná jeho neprimeranosť. Z uvedeného dôvodu považoval tuto námietku žalovaného za nedôvodnú.

27. Vo vzťahu k určeným neprijateľným zmluvným podmienkam vo výrokoch III., IV., V. a VI. napadnutého rozsudku odvolací súd uvádza, že k týmto žalovaný nemal výslovné odvolacie námietky, ani ich žiadnym spôsobom nenamietal, či spochybňoval. Odvolací súd sa preto v plnom rozsahu stotožnil so závermi súdu prvej inštancie o neprijateľnosti uvedených zmluvných podmienok v zmysle 387 ods. 2 CSP.

28. Judikatúra súdov vrátane európskeho súdu nevyžaduje, aby na každý argument strany (účastníka) bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia (porov. rozsudok Georgiadis proti Grécku z 29. mája 1997, sťažnosť č. 21522/93, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1997-III; rozsudok Higginsová a ďalší

proti Francúzsku z 19. februára 1998, sťažnosť č. 20124/92, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1998-I; uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 23. júna 2004 sp. zn. III. ÚS 209/04).

29. Z týchto dôvodov odvolací súd považuje odvolanie žalovaného za nedôvodné a postupom v zmysle ustanovenia § 387 ods. 1, 2 CSP rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil, ako vecne správny.

30. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP, keď v odvolacom konaní v celom rozsahu úspešnej žalobkyni bol voči neúspešnému žalovanému priznaný nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%, o výške ktorej bude rozhodnuté samostatným uznesením postupom podľa § 262 ods. 2 CSP.

31. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).